

Dezinformarea care ucide

De la începutul pandemiei, în fiecare zi auzim cifre și date înspăimântătoare despre decesele cauzate de infecția de COVID-19. Mor oameni simpli, dar și persoane publice: scriitori, jurnaliști, artiști... Unele din aceste decese au survenit deoarece oamenii cred în diferite teorii ale conspirației, sunt convinși că virusul nu există sau el nu este atât de periculos. În consecință, se adresează târziu la medic, fiind răpuși de boală...

La sfârșitul lunii martie, a decedat de noul coronavirus un tânăr și foarte promițător artist din Moldova. Mai mulți internați au comentat în rețelele sociale că artistul nega existența COVID-19. Într-adevăr, pe pagina sa de Facebook erau distribuite video-uri și imagini cu mesaje că infecția nu ar exista sau că pandemia ar fi regizată de Bill Gates sau de alte persoane interesate să se îmbogățească. La fel, tânărul promova mesaje împotriva vaccinării.

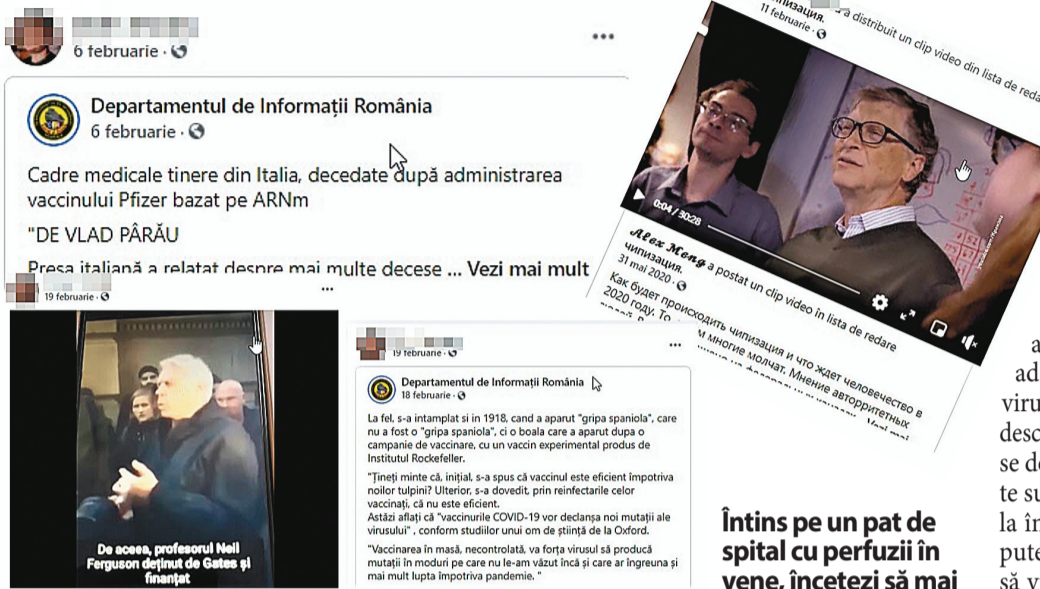
Nu ar fi crezut în existența noului coronavirus nici interpreta de muzică lăutărească din România, Cornelia Catanaga. Cunoscuta artistă în vârstă de 63 de ani a murit la Spitalul Universitar de Urgență București, iar potrivit presei

din România, ea a preferat să se trateze acasă, deși avea simptome specifice infecției.

Scepticismul și dezinformările l-au omorât și pe Dmitriy Stuzhuk, un tânăr influencer din Ucraina. Nici el nu credea în existența COVID-19 și a murit la 33 de ani după ce s-ar fi infectat în timpul unei vacanțe în Turcia.

Negarea a luat amploare

La un an de la începutul pandemiei, când numărul deceselor este în continuă creștere, mulți oameni încă neagă infecția, cred în diferite speculații și nu vor să se vaccineze. Galina Chiriakov, șefa Secției Terapie Intensive de la Spitalul de boli infecțioase „Toma Ciorbă” din Chișinău, a remarcat că în ultima vreme teoriile

Imagini cu postările tânărului din Moldova care a murit de coronavirus. Colaj

conspirației sunt promovate în mare parte de tineri: „Să știți că această negare a luat amploare în ultimele luni. Dacă vara trecută nu prea erau pacienți sceptici, acum vin tot mai mulți care nu cred în infecție. Este regretabil că și unii tineri nu cred în infecție, nu știu ce se întâmplă cu ei...”

La rândul său, Sergiu Rotari, medic-șef la Spitalul Clinic din Bălți, spune că scepticii își schimbă percepțiile doar atunci când ajung în

spital și sunt în stare gravă. „Prin spitalul nostru au trecut cam 4500 de pacienți timp de un an. După ce nimereste aici, mai ales în stare gravă, pacientul deja nu mai neagă virusul. Toată lumea ar trebui să înțeleagă că această infecție nu este o glumă. Ar trebui să fim foarte atenți cu toții, să ne vaccinăm cât mai repede ca să scăpăm de infecție. La fel de important este să scăpăm și de dezinformări”, afirmă medicul de la Bălți.

Întins pe un pat de spital cu perfuzii în vene, încetezi să mai fii anticovidist

Violeta Colesnic, jurnalistă la portalul Sanatateinfo.md, a realizat câteva reportaje din zona roșie a spitalelor unde se tratează pacienții cu COVID-19 și s-a convins că unii oameni își pierd viața din cauza că au negat existența virusului ucigaș: „Fiecare anticovidist care a ajuns în secția COVID, întins pe un pat de spital și cu perfuzii în vene, încetează să mai fie anticovidist. Cu masca de oxigen pe față și văzând cum moare cineva pe patul de alături, deja nu mai poate nega

realitatea. Unii acceptă adevărul prea târziu... Înșă moartea putea fi evitată dacă, prin toată învâlmășeala de gânduri, și-ar fi pus o întrebare logică: „Și dacă, totuși, virusul ucide?”

„Este greu să găsești adevărul printre atâtea neadevăruri despre pandemie, virus sau vaccinuri. Iar ca să-l descopere, oamenii ar trebui să se documenteze din mai multe surse, să analizeze, să pună la îndoială și să verifice. S-ar putea ca cineva, intenționat, să vrea să-i dezinformeze. Să citească și să gândească critic”, recomandă Violeta Colesnic.

Pentru a vă informa despre COVID-19, dar și despre vaccinare, consultați surse oficiale: platforma Organizației Mondiale al Sănătății (www.who.int), site-urile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (www.msmps.gov.md), al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (www.ansp.md), dar și surse mass-media cunoscute și credibile. Pe portalul Stopfals.md sunt publicate dezmințiri ale unor falsuri la aceste teme.

Elevi și eleve de la patru colegii cu profil pedagogic din Republica Moldova au participat la prima ediție a taberei „Stopfals_PedCamp”. Sursa: API

Tabără de dezvoltare a gândirii critice „Stopfals_PedCamp” la prima ediție

22 de elevi și eleve de la patru colegii cu profil pedagogic din Republica Moldova, specialitatea „Învățământ primar”, au participat la prima ediție a taberei de primăvară „Stopfals_PedCamp”, organizată de Asociația Presei Independente (API) și portalul Stopfals.md. Viitorii învățători și învățătoare au fost implicați în diferite activități teoretice și practice de dezvoltare a gândirii critice la copii, cunoștințe care îi vor ajuta să analizeze și să evalueze riguros și rațional informațiile pe care le primesc și situațiile pe care le întâmpină.

Elevii au recunoscut că este pentru prima oară când participă la o astfel de activitate destinată viitorilor pedagogi. Radu Țutu, elev la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” din Chișinău, spune că gândirea critică este esențială în activitatea unui pedagog, deoarece această abilitate antrenează capacitatea copiilor

de a reflecta și trece prin săta orice tip de informație. La rândul său, Alina Domenco, elevă la Colegiul Pedagogic „Mihail Ciachir” din Comrat, consideră că este necesar ca în curricula școlară, indiferent de disciplină, să fie incluse mai multe activități care le-ar dezvolta copiilor spiritul critic.

În opinia instructoarei taberei Silvia Cricovan, învățătoare la Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza” din Chișinău, indiferent de disciplinele de studiu, pedagogul trebuie să fie inventiv în fața discipolilor săi. „Noi, învățătorii, formăm și educăm persoane cu putere de decizie, cu simțul răspunderii și al responsabilității, cu o gândire critică, care nu se realizează la o singură lecție, ci zi de zi!”, i-a îndrumat Silvia Cricovan pe viitorii învățători și învățătoare.

După instruirea de la tabără, pe parcursul lunii aprilie, elevii organizează câte o lecție practică de promovare a gândirii critice în școala unde își desfășoară stagiul de practică.

STOP FALS **TOP 5 FALSURI ALE LUNII: MARTIE 2021**

- 1 FALS: „Maia Sandu s-a vaccinat, în taină, încă în luna ianuarie”
- 2 FALS: „Masca de protecție conține viermi sau nanotehnologii”
- 3 FALS: „Odată cu vaccinarea, moldovenilor le sunt introduse cipuri în braț”
- 4 FALS: „NATO vrea să ajungă în regiunea transnistreană”
- 5 FALS: „Parlamentul european interzice cuvintele «mamă» și «tată»”

API AI GRIJĂ DE UNDE TE INFORMEZI, ALEGE SURSE CREDIBILE!
Campania împotriva informației false și tendențioase STOP FALS! www.stopfals.md

Ca să fii la curent cu dezinformările din mass-media și de pe rețelele sociale, astfel încât să te poți proteja de manipulare, accesează portalul www.stopfals.md, gestionat de Asociația Presei Independente (API). Jurnaliștii portalului dezminț informațiile false și elaborează un top lunar al dezinformărilor din spațiul public. Tot aici poți semna informațiile pe care le consideri false, iar colaboratorii API le vor verifica și vor publica rezultatele.

NEGAȚIONIST – o persoană care refuză să accepte ceva care este considerat un fapt confirmat.
Sursa: Collinsdictionary.com

Pagină tematică editată de Asociația Presei Independente (API), în cadrul proiectului „Dezvoltarea gândirii critice în rândul populației rurale, elevilor și viitorilor profesori”, finanțat de Ambasada SUA. Opiniile exprimate în cadrul proiectului aparțin autorilor proiectului și nu corespund neapărat celor ale Ambasadei SUA.